

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

OPINIE

RADA

OPINIA RADY

z dnia 10 grudnia 2013 r.

w sprawie programu partnerstwa gospodarczego przedłożonego przez Malte

(2013/C 371/01)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 4,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Pakt stabilności i wzrostu ma na celu zapewnienie dyscypliny budżetowej w całej Unii i określa ramy zapobiegania nadmiernemu deficytowi sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz jego korygowania. Pakt stabilności i wzrostu opiera się na dążeniu do zapewnienia zdrowych finansów publicznych jako środka służącego umocnieniu warunków stabilności cen oraz silnego, trwałego wzrostu gospodarczego opartego na stabilności finansowej, wspierając tym samym osiągnięcie celów Unii w zakresie zrównoważonego wzrostu i zatrudnienia.
- (2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ustanawia przepisy dotyczące ściślejszego monitorowania polityk budżetowych w strefie euro oraz zapewniania spójności budżetów krajowych z wytycznymi dotyczącymi polityki gospodarczej wydawanymi w kontekście paktu stabilności i wzrostu oraz europej-

skiego semestru. Ponieważ działania o wyłącznie budżetowym charakterze mogą być niewystarczające do zapewnienia trwałej korekty nadmiernego deficytu, może zaistnieć konieczność podjęcia dodatkowych działań politycznych oraz reform strukturalnych.

- (3) Artykuł 9 rozporządzenia (UE) nr 473/2013 zawiera szczegółowe ustalenia dotyczące programów partnerstwa gospodarczego, które mają przedkładać państwa członkowskie, których walutą jest euro, objęte procedurą nadmiernego deficytu. Ponieważ program partnerstwa gospodarczego ustanawia plan działań mających przyczynić się do skutecznej i trwałej korekty nadmiernego deficytu, powinien on zawierać szczegółowe informacje na temat głównych reform budżetowych o charakterze strukturalnym – dotyczących zwłaszcza systemów podatkowego, emerytalnego i opieki zdrowotnej oraz ram budżetowych.
- (4) W dniu 21 czerwca 2013 r. Rada przyjęła decyzję 2013/319/UE ⁽²⁾, na mocy której Malta została objęta procedurą nadmiernego deficytu. W związku z tym Malta była zobowiązana do przedłożenia programu partnerstwa gospodarczego do dnia 1 października 2013 r.
- (5) W dniu 1 października 2013 r., w terminie określonym w rozporządzeniu (UE) nr 473/2013, Malta przedłożyła Komisji i Radzie program partnerstwa gospodarczego określający w szczególności reformy budżetowe o charakterze strukturalnym mające zapewnić skuteczną i trwałą korektę nadmiernego deficytu oraz, bardziej ogólnie,

⁽¹⁾ Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11.

⁽²⁾ Decyzja Rady 2013/319/UE z dnia 21 czerwca 2013 r. w sprawie istnienia nadmiernego deficytu na Malcie (Dz.U. L 173 z 26.6.2013, s. 52).

- realizację zaleceń z 2013 r. skierowanych do Malty zaleceniem Rady z dnia 9 lipca 2013 r.⁽¹⁾ („zalecenie Rady z dnia 9 lipca 2013 r.”): (i) zapewnienia stabilności finansów publicznych (zalecenia 1, 2 i 4); (ii) poprawy efektywności administracji publicznej (zalecenia 2 i 5); (iii) zwiększenia produktu potencjalnego, a jednocześnie wzrost konkurencyjności oraz działanie na rzecz zdwyersyfikowanej i zrównoważonej gospodarki (zalecenia 2, 3 i 4) oraz (iv) zagwarantowania stabilności finansowej (zalecenie 5).
- (6) Malta planuje wprowadzić następujące środki budżetowe o charakterze strukturalnym: (i) reforma ram budżetowych; (ii) przegląd wydatków na poziomie ministerstw; (iii) kontynuacja reformy emerytalnej – wprowadzenie trzeciego filara systemu emerytalnego; (iv) środki poprawiające świadczenie usług w sektorze opieki zdrowotnej; (v) restrukturyzacja przedsiębiorstw państwowych; (vi) zwiększenie efektywności administracji publicznej oraz (vii) stopniowe przesuwanie ciężaru opodatkowania z podatków bezpośrednich na podatki pośrednie. Zestaw środków jest zasadniczo odpowiedni i można oczekiwać, że przyczynią się one do wzmocnienia finansów publicznych. Wydaje się jednak, że konieczne jest podjęcie dodatkowych działań w niektórych obszarach, między innymi zapewnienie długoterminowej stabilności finansów publicznych.
- (7) Reforma ram budżetowych jest adekwatna i można spodziewać się, że wzmocni ona zarządzanie budżetowe i pomoże ograniczyć poziom przekroczenia budżetu. Można oczekiwać, że ustanowienie niezależnej rady budżetowej przyczyni się do poprawy monitorowania i planowania maltańskich finansów publicznych. Reforma ta nie została jednak jeszcze przyjęta przez parlament.
- (8) Trwający przegląd wydatków ma ustalić, w jakich obszarach można poczynić oszczędności, a także zwiększyć efektywność wydatków publicznych. Przegląd ten może, z jednej strony, ograniczyć tempo wzrostu wydatków, a z drugiej strony sprawić, aby wydatki publiczne bardziej sprzyjały wzrostowi gospodarczemu.
- (9) Wprowadzenie trzeciego filara systemu emerytalnego mogłoby poprawić adekwatność tego systemu, ale nie przyczyni się do zwiększenia jego stabilności. Wydaje się, że Malta nie prowadzi prac nad pozostałymi środkami w tej dziedzinie, o których mowa w zaleceniu 2, tj. nad szybszym podniesieniem ustawowego wieku emerytalnego i nad zwiększeniem rzeczywistego wieku przechodzenia na emeryturę.
- (10) Można oczekiwać, że planowane środki poprawiające świadczenie usług w sektorze opieki zdrowotnej zwiększą efektywność i adekwatność systemu. Mogą one jednak przyczynić się także do wzrostu popytu na usługi zdrowotne finansowane przez rząd oraz do zwiększonego korzystania z tych usług. Wobec braku bardziej szczegółowych informacji o tych środkach nie można ocenić, w jakim zakresie ta reforma może zmniejszyć presję na wydatki publiczne w długim okresie.
- (11) Restrukturyzacja przedsiębiorstw państwowych, takich jak narodowy przewoźnik lotniczy Air Malta i przedsiębiorstwo energetyczne Enemalta, może poprawić ich wyniki finansowe, a w rezultacie zmniejszyć zobowiązania warunkowe ciężące na finansach publicznych. Należy szczególnie odnotować wysiłki polityczne w sektorze energetyki, gdyż gwarantowane przez rząd zobowiązania Enemalty, głównego dostawcy energii, wynoszą ok. 10 % PKB. Ponadto można spodziewać się, że ta reforma w przyszłości zmniejszy zapotrzebowanie na dotacje rządowe.
- (12) Władze przedstawiły kombinację już wdrażanych i nowych środków, dzięki którym, jak się zakłada, administracja publiczna będzie skuteczniej egzekwować przestrzeganie przepisów prawa podatkowego i ograniczyć skalę uchylania się od podatków. W programie partnerstwa gospodarczego zaprezentowano także środki, które mają skrócić postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i zwiększyć ich efektywność.
- (13) Wspomniane stopniowe przejście od podatków bezpośrednich do pośrednich może zachęcić do tworzenia miejsc pracy i sprawić, że system podatkowy będzie w większym stopniu sprzyjać wzrostowi gospodarczemu. Reforma ta została jednak przedstawiona tylko w ogólnym zarysie, bez żadnych szczegółów. Poza tym nadal brakuje planów ograniczających preferencyjne traktowanie zadłużenia w systemie opodatkowania przedsiębiorstw.
- (14) W programie partnerstwa gospodarczego zawarto także różne środki strukturalne o charakterze innym niż budżetowy, których ogólnym celem jest wykonanie zaleceń dla Malty z 2013 r. Planowana jest m.in. kompleksowa reforma systemu sądowego i dywersyfikacja źródeł energii. Wydaje się, że środki te idą w dobrym kierunku i można oczekiwać, że przyczynią się one do wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy na Malcie, a jednocześnie zabezpieczą stabilność finansową. Reformy te są jeszcze jednak zasadniczo na etapie przygotowań, a w wielu przypadkach przedstawiono niewiele informacji na ich temat. Zatem po skonkretyzowaniu planów politycznych w tym zakresie, oraz gdy realizacja tych reform posunie się naprzód, konieczna będzie dalsza analiza konsekwencji tych planów oraz ich wkładu w rozwiązanie problemów, o których mowa w zaleceniach dla Malty z 2013 r.,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ OPINIĘ:

⁽¹⁾ Zalecenie Rady z dnia 9 lipca 2013 r. w sprawie krajowego programu reform Malty z 2013 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Maltę programu stabilności na lata 2012–2016 (Dz.U. C 217 z 30.7.2013, s. 59).

Program partnerstwa gospodarczego przedłożony Komisji i Radzie przez Maltę w dniu 1 października 2013 r. zawiera zbiór reform budżetowych o charakterze strukturalnym, które częściowo odpowiadają celowi, polegającemu na osiągnięciu

solidnej sytuacji budżetowej. W programie partnerstwa gospodarczego zaproponowano bowiem kontynuację planu reform budżetowych i o charakterze innym niż budżetowy, określonego w krajowym programie reform i programie stabilności z 2013 r., a także zawarto plany polityczne, które mają na celu poprawę efektywności wydatków rządowych, wzmocnienie administracji publicznej i restrukturyzację przedsiębiorstw państwowych. Zasadniczo jednak realizacja żadnej z tych reform nie została jeszcze zakończona, a ich przyjęcie i wdrożenie jest obarczone pewnym ryzykiem. Ponadto Malta nie odniosła się jeszcze w pełni do niektórych zaleceń Rady, mianowicie do kwestii preferencyjnego traktowania zadłużenia w systemie opodatkowania przedsiębiorstw (zalecenie 1) i do długoterminowej stabilności finansów publicznych (zalecenie 2). W związku z tym Malta proszona jest o przedstawienie dodat-

kowych informacji na temat planowanych reform w kolejnym krajowym programie reform i programie stabilności, a także o rozważenie dodatkowych środków, które posłużyłyby zapewnieniu długoterminowej stabilności finansów publicznych. Komisja i Rada będą monitorowały wdrożenie reform w kontekście europejskiego semestru.

Sporządzono w Brukseli dnia 10 grudnia 2013 r.

W imieniu Rady
R. ŠADŽIUS
Przewodniczący